belanghebbende kan worden vastgesteld dat dit besluit hem bezwaart.

3. Een besluit waarbij het tot aanstelling bevoegde gezag definitief de geldelijke aanspraken van een ambtenaar vaststelt, alsook de bedragen welke het zich verbindt op bepaalde data aan verzoekster uit te keren, kan een bezwarend besluit vormen in de zin van artikel 91 van het Statuut.

4. De gewezen ambtenaar kan slechts aanspraak op volledig pensioen als bedoeld in artikel 5 van Verordening nr. 259/68 maken indien hij na afloop van de periode waarover vergoedingen worden uitgekeerd de leeftijd van 55 jaar heeft bereikt.

5. De overzichten welke slechts bij wijze van informatie werden verstrekt vormen, zelfs wanneer zij afkomstig zijn van het tot aanstelling bevoegde gezag, geen handelingen waaraan degene tot wie zij zijn gericht rechten kunnen ontlenen.

6. De onjuiste uitlegging van een bepaling van ambtenarenrecht vormt op zichzelf nog geen dienstfout. Zelfs wanneer de autoriteiten de betrokkenen uitnodigen bij de bevoegde diensten inlichtingen in te winnen, zijn zij niet noodzakelijkerwijs verplicht voor de juistheid der verstrekte inlichtingen in te staan.

7. Het feit dat het tot aanstelling bevoegde gezag eerst tot rectificatie van onjuiste inlichtingen overging na het tijdstip waarop de belanghebbenden terzake hun beslissingen moesten nemen vormt een dienstfout, welke de Gemeenschap aansprakelijk doet zijn voor de gevolgen van deze onjuiste inlichtingen.

In de zaak 23-69

ANNELIESE FIEHN, ambtenares van de Commissie van de Europese Gemeenschappen, wonende te Düsseldorf, Schadowstraße 87, vertegenwoordigd door Mr. H. J. Rueber, advocaat bij het Landgericht te Keulen, domicilie gekozen hebbende ten kantore van Mr. A. Elvinger, 84, Grand-rue te Luxemburg,

verzoekster,

tegen

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN, vertegenwoordigd door haar juridisch adviseur Mr. P. Lamoureux, als gemachtigde, bijgestaan door mr. J. Utermann, juridisch adviseur van de Commissie, domicilie gekozen hebbende bij mr. E. Reuter, juridisch adviseur van de Commissie, 4, boulevard Royal te Luxemburg,

verweerster,

betreffende : nietigverklaring van het besluit van de Commissie van 18 januari 1969, wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Eerste Kamer),

samengesteld als volgt : R. Monaco, Kamerpresident (rapporteur), A. M. Donner en J. Mertens de Wilmars, Rechters, K. Roemer, Advocaat-Generaal, A. Van Houtte, Griffier, het volgende

ARREST

Ten aanzien van de feiten

I — De feiten en het procesverloop

1. Overwegende dat de Commissie op grond van artikel 4, lid 1, van Verordening nr. 259/68 van de Raad tot 30 juni 1968 gemachtigd was, ten einde haar diensten te rationaliseren dan wel met het oog op de noodzakelijk gebleken voorzieningen als gevolg van een vermindering van het aantal ambten, ten aanzien van de ambtenaren maatregelen te nemen tot beëindiging van de dienst;
dat hieraan in lid 3 wordt toegevoegd dat de Commissie, indien het belang van de dienst dit toelaat, rekening houdt met verzoeken van de ambtenaren die toepassing van dergelijke maatregelen te hunnen aanzien verlangen;
dat in artikel 5 van deze verordening wordt bepaald dat de ambtenaar, die wordt getroffen door een maatregel tot beëindiging van de dienst, recht heeft op een vergoeding over een vastgestelde periode, hetgeen in lid 7 als volgt nader wordt omschreven :

„Na afloop van deze periode heeft de ambtenaar, mits hij de leeftijd van 55 jaar heeft bereikt, recht op pensioen, zonder dat de in artikel 9 van bijlage VIII van het Statuut bedoelde korting wordt toegepast";

dat artikel 6 voorts bepaalt dat de ambtenaar, die nog geen 11 dienstjaren heeft, definitief kan afzien van zijn aanspraken op pensioen en toekenning van een vastgestelde uitkering kan kiezen;

Overwegende dat de voorzitter van de Commissie bij bericht van 5 maart 1968 de aandacht van het personeel op deze bepalingen heeft gevestigd en daarbij nader heeft verklaard dat de ambtenaren die voor een maatregel tot beëindiging van de dienst in aanmerking wensten te komen een daartoe strekkend verzoek vóór 6 april 1968 moesten indienen (welke termijn later werd verlengd tot 18 april 1968) en dat zij zich voor inlichtingen betreffende de daaruit voortvloeiende geldelijke aanspraken tot de bevoegde diensten van het bestuur konden wenden;
dat verzoekster inlichtingen over haar geldelijke aanspraken bij toepassing van genoemde maatregel heeft gevraagd en de diensten van de Commissie haar begin april 1968 een overzicht hebben gezonden inhoudende, onder meer, een berekening van het „ouderdomspensioen vanaf de leeftijd van 55 jaar";
dat verzoekster op 18 april 1968 een verzoek om een maatregel tot beëindiging van haar dienst heeft ingediend, welk verzoek door de Commissie in haar zitting van 20 juni 1968 met ingang van 1 oktober 1968 werd ingewilligd;
dat de Directeur-generaal Personeel en Algemeen Beheer verzoekster op 20 december 1968 een telegram zond met de volgende inhoud :

„Uw recht op volledig pensioen gaat in op het tijdstip waarop U de leeftijd van 60 jaar bereikt en niet — gelijk U eerder voorlopig werd bericht — de leeftijd van 55 jaar — stop — U kunt nog afzien van dit recht teneinde de uitkering bij ver-

trek te verkrijgen — stop — telefoon Brussel 350040 toestel 2032 of 733052",

waarop verzoekster dezelfde dag schriftelijk antwoordde;

dat de Directeur-generaal Personeel en Algemeen Beheer haar tenslotte bij schrijven van 18 januari 1968, een „mededeling houdende vaststelling" toezond, inhoudende een overzicht van de in artikel 5, lid 1, van Verordening nr. 259/68 bedoelde maandelijkse vergoedingen en waarin hij mededeelde dat haar volledig pensioenrecht zou ingaan op de leeftijd van 60 jaar;

dat verzoekster op 10 februari 1969 „tegen het besluit van 20 december 1968 gelijk dit in de bevestigingsbrief van 18 januari 1969 is neergelegd" op grond van artikel 90 van het Statuut (bijlage 12 bij het request) een klacht heeft ingediend waarin zij primair verzocht dat haar overeenkomstig de haar oorspronkelijk door het bestuur verstrekte inlichtingen het volledige pensioen zou worden toegekend en, subsidiair, dat haar wederom volledige vrijheid zou worden gegeven om over een eventuele vrijwillige ontslagaanvrage te beslissen;

dat zij op 2 juni 1969 het onderhavige beroep heeft ingesteld;

2. Overwegende dat het Hof (Eerste Kamer), gehoord het rapport van de Rechter-Rapporteur en gehoord de Advocaat-Generaal, heeft besloten zonder voorafgaande instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan;

dat partijen zijn gehoord ter zitting van 17 februari 1970;

dat de Advocaat-Generaal ter terechtzitting van 22 april 1970 zijn conclusie heeft genomen;

II — Conclusies van partijen

Overwegende dat *verzoekster* concludeert dat het den Hove behage :

1. het besluit van de Commissie der Europese Gemeenschappen van 18 januari 1969 nietig te verklaren;
2. te verstaan dat de rechten van verzoekster op de in artikel 5 van Verordening nr. 259/68 van de Raad bedoelde maandelijkse vergoeding moeten worden vastgesteld overeenkomstig de voorlopige berekening, opgenomen in document nr. 3.476/IX/68-F/mevrouw Fiehn;
3. subsidiair, verzoekster te herstellen in de rechtspositie welke de hare zou zijn geweest indien zij op 18 april 1968 geen verzoek had ingediend en, met name, haar wederom in een vergelijkbare werkkring bij de diensten der Commissie van de Europese Gemeenschappen te werk te stellen;
4. verweerster in de kosten van het geding te veroordelen;

dat zij bij op 10 juni 1969 overgelegde memorie haar conclusie sub 1 als volgt aanvulde :

— het besluit van de Commissie der Europese Gemeenschappen in de zin van artikel 91, lid 2, tweede alinea, van het Statuut van de ambtenaren, juncto het besluit van 18 januari 1969 nietig te verklaren;

dat *verweerster* concludeert dat het den Hove behage :

— het door verzoekster ingestelde beroep in zijn geheel als zijnde niet-ontvankelijk of althans ongegrond te verwerpen;
— verzoekster in de kosten van het geding te veroordelen;

III — Middelen en argumenten van partijen

Overwegende dat de middelen en argumenten van partijen als volgt kunnen worden samengevat :

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

Verweerster werpt excepties van niet-ontvankelijkheid van het beroep op ten aanzien van :

a) Het eerste onderdeel van de vordering

Zij stelt dat de brief van de Directeur-

generaal Personeel en Algemeen Beheer van 18 januari 1969 geenszins vaststelling van de pensioenaanspraken van betrokkene inhoudt, daar deze rechten nog van voorwaardelijke aard waren en eerst in de toekomst konden ontstaan. Deze brief bevat slechts inlichtingen en vormt derhalve geen voor beroep vatbaar besluit.

Verzoekster antwoordt in haar repliek dat genoemde brief zowel *formeel* als *materieel* aan het begrip besluit beantwoordt, zoals dit niet alleen in het Duitse administratieve recht, doch ook door het Hof van Justitie wordt opgevat.

Immers, enerzijds is de brief afkomstig van de Directeur-generaal, die op grond van het in het Personeelsblad van 22 augustus 1968 gepubliceerde organigram van de Commissie bevoegd is in personeelszaken besluiten te nemen; anderzijds komt daaraan ten aanzien van verzoekster de kracht van een besluit toe, aangezien in deze brief haar financiële aanspraken worden geregeld met vaststelling van de leeftijd waarop haar volledige pensioen ingaat.

Verweerster antwoordt dat de betreffende brief geen enkel direct juridisch gevolg met betrekking tot het volledige pensioen heeft, aangezien de pensioenrechten eerst op het tijdstip waarop zij ingaan kunnen worden vastgesteld. Met het oog op het intussen door het Hof in de zaak 32-68 gewezen arrest refereert zij zich ter zake echter aan het oordeel van het Hof.

b) Het tweede onderdeel van de vordering

Verweerster stelt dat deze vordering wegens het ontbreken van het vereiste belang moet worden afgewezen. Zij heeft betrekking op het bedrag der maandelijkse vergoeding, bedoeld in artikel 5 van Verordening nr. 259/68, terwijl alle door verzoekster aangevoerde gronden gericht zijn op betwisting van de in de brief van 18 januari 1969 vervatte gegevens inzake verzoeksters toekomstige en voorwaardelijke pensioenrechten, welke eerst ontstaan na afloop van de periode waarover haar vergoedingen worden uitgekeerd. Overigens is het beloop der in deze brief vermelde vergoedingen niet lager dan het in de voorlopige afrekening genoemde.

Zelfs indien mag worden aangenomen, dat deze vordering gebrekkig werd geformuleerd en daarmede in werkelijkheid op verzoeksters pensioenrechten wordt gedoeld, is zij toch nog niet-ontvankelijk. Daar deze rechten nog van voorwaardelijke aard waren en eerst in de toekomst konden ontstaan zou het beroep op dit punt neerkomen op een verzoek om de bepalingen van Verordening nr. 259/68 inzake het pensioenrecht te interpreteren, hetgeen niet tot 's Hofs competentie behoort.

Verzoekster is eveneens niet-ontvankelijk in haar verzoek dat het Hof de Commissie aanwijzingen zal geven in zaken, welke niet tot de taak en bevoegdheden van het Hof behoren.

Verzoekster antwoordt dat de strekking en het doel van dit onderdeel van de vordering is duidelijk te doen blijken dat haar rechten conform de haar aanvankelijk verstrekte afrekening dienen te worden vastgesteld.

Deze conclusie behelst overigens in het geheel niet een vordering tot interpretatie en ziet niet op voorwaardelijke en toekomstige rechten, aangezien zij de vraag betreft op welke leeftijd het recht op volledig pensioen ingevolge Verordening nr. 259/68 ingaat. De beantwoording van deze vraag heeft op zijn minst geldelijke gevolgen.

Bij dupliek persisteert *verweerster* in de door haar opgeworpen excepties.

c) Het derde onderdeel van de vordering

Verweerster stelt dat verzoekster in het derde onderdeel van haar vordering niet-ontvankelijk is aangezien zij daarin het Hof verzoekt de Commissie aanwijzingen te geven welke niet tot zijn taak en bevoegdheden behoren.

Zelfs wanneer men aanneemt dat dit onderdeel van de vordering gebrekkig geformuleerd is en in werkelijkheid doelt

op nietigverklaring van het besluit van 20 juni 1968 inzake de beëindiging van verzoeksters dienst, is het toch niet-ontvankelijk, aangezien de beroepstermijn is verstreken en door de klacht van 10 februari 1969 niet kon herleven.
Ook de in deze klacht vervatte vordering om verzoekster de volle vrijheid te hergeven om over een eventuele vrijwillige ontslagaanvrage te beslissen is niet-ontvankelijk, aangezien de bevoegdheden van de Commissie ter zake op 30 juni 1968 zijn geëindigd.
Verzoekster antwoordt dat dit onderdeel van de vordering enerzijds ten doel heeft dat zij, na de intrekking van haar verzoek om vrijwillig ontslag, wederom in de positie waarin zij zich bij het doen van dit verzoek bevond zal worden hersteld, en anderzijds, dat verweerster tot betaling van schadevergoeding wordt veroordeeld.
Het herstel in de oude positie is immers een logisch gevolg van het intrekken van het verzoek om vrijwillig ontslag. De schadevergoeding moet compensatie bieden voor de door het onrechtmatig optreden van de Commissie ontstane stoffelijke en onstoffelijke schade.
Verweerster blijft bij de in haar verweerschrift aangevoerde argumenten en merkt voorts op dat de door verzoekster bij repliek gedane vordering van die in het beroepschrift afwijkt.

De hoofdzaak

A — Ten aanzien van het primair gevorderde

1 — *Schending van artikel 5, lid 7, alinea 4, van Verordening nr. 259/68*

Verzoekster stelt dat volgens dit artikel de ambtenaar die gebruik maakt van de mogelijkheid tot vrijwillige beëindiging van zijn dienst *bij het bereiken* van de 55-jarige leeftijd recht op het volledige pensioen verwerft. De opvatting van verweerster dat deze leeftijd reeds moet zijn bereikt op het tijdstip waarop de periode waarover vergoedingen worden uitgekeerd eindigt, is strijdig met de grammaticale en logische interpretatie van deze tekst en miskent het tussen deze tekst en de ratio legis van het gehele systeem waarvan hij deel uitmaakt bestaande verband.
Zoals reeds uit zijn opschrift blijkt, bevat hoofdstuk II van Verordening nr. 259/68 een bijzondere regeling, krachtens welke het volledige pensioenrecht moest zijn verkregen zodra de begunstigde de leeftijd van 55 jaar had bereikt.
Het is derhalve onjuist de litigieuze tekst naar analogie van artikel 50, lid 5, van het Statuut van de ambtenaren te interpreteren, aangezien de bepalingen naar doel en aard verschillen.
Overigens had de Commissie, op wiens voorstel Verordening nr. 259/68 werd aangenomen, er op moeten toezien dat deze bepalingen voldoende duidelijk werden geformuleerd, opdat voor de betrokken ambtenaren geen twijfel over de omvang en de aard van hun rechten kon bestaan. Deze bepalingen moeten derhalve redelijkerwijze zo worden uitgelegd als degenen tot wie ze zijn gericht ze te goeder trouw mochten verstaan.
Verweerster heeft met haar besluit een beginsel dat zowel het ambtenarenrecht van de Gemeenschappen als dat van de Lid-Staten beheerst geschonden, namelijk de plicht haar ambtenaren bij te staan.
Verweerster antwoordt dat juist een juridisch onderzoek van de letter van de litigieuze tekst leert, dat de in het besluit van 18 januari 1969 gegeven interpretatie de enig aanvaardbare is. Deze tekst bevat een *voorwaarde*, namelijk dat de leeftijd van 55 jaar moet zijn bereikt vóór het verstrijken van de periode waarover vergoedingen worden verstrekt. Gezien deze redactie is het onmogelijk daarin, zoals verzoekster wil, het vaststellen van een *termijn* te zien „wanneer hij de leeftijd heeft bereikt van... ").
Dit wordt bevestigd door :
— artikel 9 van bijlage VIII van het Statuut, waarvan de tekst sterk lijkt op en zelfs (bijna) identiek is met die van de litigieuze bepaling. De voorwaarde „mits hij de leeftijd heeft

bereikt van..." wordt in deze beide bepalingen in rechtstreeks verband gebracht met de gebeurtenis waarom het in al die gevallen gaat : de beëindiging van de dienst van betrokkene in artikel 9 van bijlage VIII van het Statuut; het verstrijken van de periode waarover vergoedingen worden uitgekeerd in artikel 5, lid 7, vierde alinea, van Verordening nr. 259/68;

— artikel 5, lid 8, van Verordening nr. 259/68, dat slechts begrijpelijk is wanneer lid 7, alinea 4, op bovengenoemde wijze wordt uitgelegd. De voorwaarde zoals die in het begin van lid 8 is geformuleerd („Indien hij... voor het bereiken van de leeftijd van 60 jaar recht op pensioen verkrijgt...") betekent immers dat niet in alle gevallen op grond van lid 7, alinea 4, het recht op pensioen voor het bereiken van de leeftijd van 60 jaar kan worden verkregen;

— artikel 50, lid 5, van het Statuut, waarvan de redactie identiek is met die van de litigieuze bepaling en dat dezelfde strekking en ratio heeft. Het enige verschil tussen beide bepalingen is dat in Verordening nr. 259/68, bij wijze van uitzondering, aan alle functionarissen waarop artikel 5 van toepassing is het voorrecht wordt toegekend, dat in artikel 50 van het Statuut aan ambtenaren van de rang A 1 en A 2 werd voorbehouden.

Verzoekster herhaalt dat er bij de interpretatie van de litigieuze bepaling rekening mee moet worden gehouden dat het een bepaling met een eigen karakter is welke afwijkt van de normale regeling en voegt hieraan toe dat, zelfs indien het Hof vaststelt dat niet geheel en al duidelijk is dat de tekst in de door verzoekster gewilde zin moet worden verstaan, verweerster toch aansprakelijk blijft ingevolge het beginsel „interpretatio contra stipulatorem".

Overigens bewijst de op 16 maart 1967 aan de heer Faniel, directeur bij de Commissie, gezonden brief betreffende de toepassing van artikel 50 van het Statuut dat verzoeksters interpretatie met deze tekst overeenstemde en dat zij aan de op dat tijdstip bij de Commissie terzake heersende opvatting beantwoordde.

Verweerster licht toe dat Verordening nr. 259/68, ook al werd zij opgesteld door de Commissie, toch door het Europees Parlement is onderzocht en tenslotte door de Raad vastgesteld. Zij merkt voorts op dat de verordeningen van de Raad niet tot het volkerenrecht, maar veeleer tot het administratief recht behoren. Verzoekster dwaalt derhalve voorzover zij zich baseert op het internationaal publiekrecht en een beroep doet op het beginsel „interpretatio contra stipulatorem".

Het argument ontleend aan de brief van de heer Faniel is irrelevant daar de Commissie in een volgende brief van 20 oktober 1969 op de in de brief gegeven uitlegging van artikel 50 is teruggekomen. Overigens dient een voorbehoud te worden gemaakt ten aanzien van de rechtmatigheid van de door verzoekster gevolgde procedure, aangezien zij een persoonlijke, aan een voormalige ambtenaar gerichte, brief heeft geciteerd.

2 — *Schending van verkregen rechten*

Verzoekster stelt dat het bestreden besluit in samenhang met het telegram van 20 december 1968 ook daarom onrechtmatig is, omdat het strijdig is met de in de afrekening van begin april 1968 vervatte inlichtingen.

Zij licht toe dat zij op grond van deze, naar aanleiding van de mededeling aan het personeel van 5 maart 1968 gevraagde, inlichtingen vrijwillig om ontslag heeft verzocht.

Op grond van het beginsel van de goede trouw, zoals dit eveneens in de jurisprudentie van het Hof wordt erkend, doen deze inlichtingen de Commissie aansprakelijk zijn, die zich derhalve daaraan dient te houden. De later binnen het bestuur gerezen meningsverschillen over een reeds gevonden en aan de belanghebbenden medegedeelde interpretatie of oplossing kunnen het

bestuur niet van haar aansprakelijkheid jegens deze betrokkenen ontheffen.
De gegrondheid van deze conclusie kan in casu niet worden betwist met een beroep op supplement nr. 16 van de Personeelskoerier van 16 april 1968, waarin de ambtenaren er op opmerkzaam worden gemaakt dat de reeds verstrekte inlichtingen slechts een informatief karakter hadden en voor de Commissie niet bindend waren. Afgezien van het tijdstip waarop dit supplement is verschenen (twee dagen voor het verstrijken van de voor indiening der verzoeken vastgestelde termijn) moet erop worden gewezen :

— dat de Commissie ervoor had moeten zorgen dat dit supplement uiterlijk op de laatste dag van de termijn in het bezit was van alle ambtenaren die intussen inlichtingen hadden gevraagd;
— dat verzoekster bovendien op het tijdstip waarop zij dit supplement ontving haar verzoek reeds had ingediend;
— dat verzoekster overigens van oordeel was over voldoende inlichtingen te beschikken en dus aan aanvullende inlichtingen geen behoefte had;
— dat zij tenslotte geen verband vermocht te leggen tussen de haar eerder verstrekte inlichtingen, die het orgaan waarvan zij afkomstig waren bonden, en een eenvoudige mededeling in de Personeelskoerier.

Verweerster merkt op dat volgens de jurisprudentie van het Hof en volgens een in de rechtsstelsels erkend beginsel het binnen een redelijke termijn intrekken van een onwettige maatregel van bestuur rechtens geoorloofd is, zelfs wanneer door die handeling subjectieve rechten zouden zijn ontstaan.
Overigens kan er in casu geen kwestie zijn van verworven rechten, immers :

— enerzijds ontbreekt een onwettig besluit waaruit subjectieve rechten zijn ontstaan en dat vervolgens zou zijn ingetrokken, daar de geraamde afrekening van begin april 1968 niet het karakter van een besluit droeg, doch slechts van door de Commissie zonder garantie verstrekte inlichtingen. Aanvankelijk was het de bedoeling aan belangstellenden mondeling inlichtingen van algemene aard te verstrekken, doch gezien het aantal bij het bestuur binnengekomen verzoeken en het gedetailleerde karakter der gestelde vragen achtte de met de beantwoording daarvan belaste dienst het nuttig speciaal daarvoor vervaardigde formulieren, uitsluitend opgesteld om het werk te vergemakkelijken, te gebruiken. Deze formulieren waren niet bestemd voor de betrokkenen (het in bijlage III bij het request gevoegde formulier draagt geen ondertekening) en werden slechts overgelegd wanneer de betrokkenen daarop aandrongen;
— anderzijds werd ook geen besluit tot intrekking genomen, aangezien de brief van 18 januari 1969 geen besluit tot vaststelling van pensioenrechten vormt, maar aanwijzingen bevat over de draagwijdte van een wetstekst.

Verzoekster had veeleer bij het indienen van haar verzoek om vrijwillig ontslag en het handhaven daarvan tot het was aanvaard bijzondere zorgvuldigheid moeten betrachten, vooral gezien de — gelijk algemeen bekend — onder het personeel van de Commissie heersende atmosfeer van grote onzekerheid en ongerustheid in de maanden waarin de besluiten ter toepassing van Verordening nr. 259/68 werden opgesteld.
Verschillende aanwijzingen hadden haar ervan moeten weerhouden een absoluut en blind vertrouwen te stellen in de gegevens die zij van het bestuur had verkregen, in het bijzonder :

— het verschijnen van het supplement van de Personeelskoerier van 16 april 1968, dat duidelijk verband hield met de reeds door het bestuur verstrekte inlichtingen. Dat dit stuk niet met de gewenste snelheid kon verschijnen en worden verspreid ligt aan de gecompliceerde juridische en administratieve procedure, voorgeschreven voor de invoering van

Verordening nr. 259/68. Overigens beschikte verzoekster, aangezien het op 18 april 1968 ingediende verzoek om vrijwillig ontslag eerst op 20 juni 1968 werd geaccepteerd, over voldoende tijd om alle verder nodige inlichtingen te verkrijgen en eventueel haar verzoek in te trekken;

— de brief van 12 juni 1968, waarbij verzoekster werd medegedeeld dat de Commissie bereid was haar verzoek in te willigen en dat zij op een later tijdstip een toelichtend overzicht van haar geldelijke aanspraken zou krijgen. De aankondiging van dit tweede overzicht had, vooral gezien de waarschuwing van 16 april 1968, de aandacht van verzoekster moeten trekken en dit temeer nu zij deel uitmaakte van de diensten van het bestuur en zich derhalve te allen tijde gemakkelijk op de hoogte kon stellen. Uit bepaalde verklaringen in het beroep, alsmede uit het feit dat zij persoonlijke en vertrouwelijke documenten kon citeren, kan overigens worden afgeleid dat verzoekster in werkelijkheid veel nauwkeuriger was ingelicht dan zij wil doen geloven.

In ieder geval is het duidelijk dat verzoekster zelf verantwoordelijk was voor haar beslissing en in de eerste plaats zelf een oordeel moest vormen, waarbij zij moest uitgaan van de volgende feiten :

— de tekst van artikel 5, lid 7, alinea 4, van Verordening nr. 259/68 gaf geen steun aan haar betoog;

— de Commissie behoeft ten aanzien van een bepaling, die eerst over een aantal jaren zal worden toegepast (aangezien de pensioenrechten voorlopig slechts toekomstig en voorwaardelijk waren) geen uitlegging te garanderen, welke alleen het Hof van Justitie in hoogste ressort kan vaststellen;

— volgens artikel 41 van bijlage VIII van het Statuut kunnen de pensioenrechten steeds worden herzien.

Verzoekster werpt tegen dat artikel 41 van bijlage VIII van het Statuut een bijzondere bepaling is, gegeven voor het geval van fouten in de berekeningen, terwijl het in casu betreft een fout begaan bij de uitlegging en toepassing van een wetstekst.

Zij betoogt dat zij vóór het indienen van haar verzoek alle nodige voorzorgsmaatregelen heeft getroffen en informaties heeft ingewonnen, waaruit zij mocht concluderen dat volgens de „communis opinio" van de Commissie de aanspraak op volledig pensioenrecht op de leeftijd van 55 jaar werd verworven. Het tot haar gerichte verwijt namelijk dat zij „al te lichtvaardig in blind vertrouwen" zou hebben gehandeld dient veeleer tot de Commissie te worden gericht, aangezien zij in haar zitting van 25 juni 1969 haar eigen gedragslijn onjuist heeft geoordeeld en besloten dat de door de voormalige ambtenaren geleden schade volledig diende te worden vergoed.

Ten aanzien van de in het supplement bij de Personeelskoerier van 16 april 1968 opgenomen waarschuwing, tenslotte, moet erop worden gewezen dat op dat tijdstip geen enkele andere inlichting over de litigieuze kwestie zou zijn gegeven, zelfs indien dit een tweede of een derde keer werd gevraagd.

Verweerster antwoordt dat artikel 5 van Verordening nr. 259/68 niet ten doel had aan alle daarin bedoelde ambtenaren volledig pensioenrecht toe te kennen vanaf de leeftijd van 55 jaar, onverschillig de na afloop van de periode waarover vergoedingen werden uitgekeerd bereikte leeftijd, doch veeleer om steun te bieden aan oudere ambtenaren die, na tot de leeftijd van 55 jaar de in artikel 5, leden 1 en 2, van Verordening nr. 259/68 bedoelde vergoeding te hebben ontvangen, na afloop van bovenbedoelde periode de leeftijd van 60 jaar nog niet hadden bereikt.

De door de Commissie gegeven uitlegging beantwoordt aldus aan een eis van sociale aard, terwijl de door verzoekster gegeven interpretatie een niet te rechtvaardigen vrijgevigheid zou betekenen.

Een onjuiste en onwettige uitleg van een wetstekst kan echter nimmer een verkregen recht op handhaving van deze uitlegging doen ontstaan.
Verweerster herinnert ten slotte, voor wat betreft de aan de afrekening van april 1968 verbonden gevolgen, aan het arrest van het Hof in de zaak 32-68, waaruit naar haar mening blijkt dat de Commissie niet was gehouden de gegeven inlichtingen te garanderen.
Zij bestrijdt dat binnen de Commissie een „communis opinio", in de door verzoekster gestelde zin, heeft bestaan en betoogt dat de mededeling aan het personeel van 16 april 1968 niet ten doel had de ambtenaren in staat te stellen nieuwe verzoeken om inlichtingen te doen, maar om hen eraan te herinneren dat de reeds verstrekte gegevens slechts een informatief karakter droegen en de betrokkenen daarop derhalve niet mochten afgaan, voor het geval zij besloten een maatregel tot beëindiging van de dienst te verzoeken.
Ten slotte, ten aanzien van het aan de zitting van de Commissie van 25 juni 1969 ontleende argument : het is niet juist dat de Commissie heeft erkend dat haar handelwijze ter zake onjuist en onrechtmatig was. Zij heeft alleen de mogelijkheid overwogen dat zij aansprakelijk zou worden gesteld voor door de betrokkenen geleden schade.

B — De nevenvorderingen

Verzoekster zet uiteen dat zij haar verzoek om vrijwillig ontslag heeft ingediend op grond van de haar destijds door de Commissie verstrekte inlichtingen, zodat haar wilsverklaring tot stand kwam in een dwaling, welke aan het onrechtmatig handelen van de Commissie moet worden toegeschreven.
Daarom heeft zij zich reeds in haar brief van 20 december 1968 en in haar klacht van 10 februari 1969 het recht voorbehouden — gelijk zij eveneens in het onderhavige geding doet — om eventueel de nietigheid van deze verklaring in te roepen en wel op grond van het algemene beginsel van het ontbreken van wilsovereenstemming, dat aansluit bij het beginsel van de goede trouw, en in het Duitse administratief recht wordt erkend.
Uit dit beginsel volgt dat verweerster, indien verzoekster besluit geen verzoek om vrijwillig ontslag in te dienen, gehouden is haar zowel feitelijk als rechtens wederom in de positie te brengen, waarin zij zich voor het indienen van het verzoek bevond en waarin zij zich zou hebben bevonden indien het verzoek niet was ingediend.
Voorts heeft het onrechtmatig handelen van de Commissie haar zowel materiële als immateriële schade veroorzaakt, welke moest worden vergoed.
De materiële schade vloeit voort uit het feit dat verzoekster, indien verweerster rechtmatig zou hebben gehandeld, met 55 jaar recht op een hoger pensioen zou hebben gehad of, in ieder geval, tussen haar 55e en 60e jaar vergoedingen overeenkomend met een volledig pensioen zou hebben ontvangen. Deze schade kan worden begroot op minstens 663935 Belgische franken.
De onstoffelijke schade, waarvan de vaststelling aan 's Hofs oordeel wordt overgelaten en welke het Hof in zijn jurisprudentie reeds heeft erkend, werd veroorzaakt doordat verzoekster zich wat haar geldelijke aanspraken betreft in een totaal onzekere situatie bevond en ook thans nog bevindt, waardoor zij in hevige ongerustheid kwam te verkeren.
Verweerster bestrijdt dat de Commissie een fout zou hebben begaan welke haar aansprakelijkheid medebrengt. Zij voert hiertoe in het bijzonder aan :
— de met de herstructurering der diensten en de invoering van Verordening nr. 259/68 samenhangende administratieve en juridische moeilijkheden, welke de Commissie destijds binnen de door de Raad vastgestelde termijn (30 juni 1968) moest overwinnen;
— het tijdsverloop tussen de datum waarop het verzoek om vrijwillig ontslag werd ingediend (18 april

1968) en de datum waarop dit verzoek is aanvaard (20 juni 1968);
— de door de Commissie in de mededeling van 16 april 1968 aan het personeel gegeven waarschuwing met betrekking tot het zuiver informatieve karakter van de reeds verstrekte inlichtingen;
— de omstandigheid dat verzoekster zeer goed op de hoogte schijnt te zijn geweest van het feit dat binnen de Commissie nog een andere uitlegging aan de litigieuze tekst werd gegeven dan die welke zij ten onrechte als de heersende kwalificeert;
— de juridische onmogelijkheid om in het publiekrecht en met name in het voor de diensten der Europese Gemeenschappen geldende recht de leer toe te passen van het ontbreken van wilsovereenstemming, waarop verzoekster zich beroept. Integendeel, uit het Franse administratief recht blijkt dat de indiening van ontslag en de aanvaarding daarvan door het bestuur slechts nietig zijn, wanneer het verzoek onder dwang werd gedaan, of als gevolg van een geestesgesteldheid waardoor de wilsverklaring geheel of ten dele nietig werd. Dit is echter in casu niet het geval.

Verweerster merkt ten slotte op :
— dat de door verzoekster ter berekening van de materiële schade gevolgde methode onjuist is, aangezien deze schade in ieder geval eerst zou kunnen intreden op het tijdstip waarop verzoekster de leeftijd van 55 jaar bereikt en die schade haar geleidelijk — immers naar gelang zij de 60-jarige leeftijd nadert — zou treffen;
— dat de beweerde onstoffelijke schade uitsluitend is te wijten aan een fout van verzoekster, die verschillende feitelijke en rechtselementen buiten beschouwing heeft gelaten, met name de mededeling van 16 april 1968 aan het personeel en de bepalingen van artikel 41 van bijlage VIII van het Statuut.

Ten aanzien van het recht

1 Overwegende dat verzoekster bij op 2 juni 1969 ter griffie ingekomen request primair nietigverklaring vordert van het besluit van 18 januari 1969, betreffende een „mededeling houdende vaststelling van de vergoeding bedoeld in artikel 5 van Verordening nr. 259/68" en subsidiair herstel in de rechtspositie, waarin zij zich zou bevinden indien zij het verzoek om een maatregel tot beëindiging van de dienst van 18 april 1968 niet had gedaan en zij in het bijzonder hernieuwde tewerkstelling eist in een met de eerder door haar bekleden functie vergelijkbare werkkring bij de diensten der Commissie van de Europese Gemeenschappen.

De vordering tot nietigverklaring

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

2 Overwegende dat het Hof wordt verzocht ten aanzien van de aanspraken op pensioen bedoeld in artikel 5 van Verordening nr. 259/68 te verstaan dat alsnog de oorspronkelijk door de Commissie van de EEG, aan dit artikel

gegeven uitlegging moet worden gevolgd en derhalve de tot verzoekster gerichte „mededeling houdende vaststelling van de vergoeding bedoeld in artikel 5 van Verordening nr. 259/68 van de Raad" nietig te verklaren;

3 Overwegende dat ofschoon het Hof zich — gelijk verweerster betoogt — op grond van artikel 91 van het Statuut niet in abstracto mag uitspreken over aan een bepaling van het Statuut van de ambtenaren te geven uitlegging, het beroep in casu vooral tegen bovengenoemde mededeling is gericht;

dat deze mededeling strekt tot definitieve vaststelling van de geldelijke rechten welke verzoekster aan de bepalingen van Verordening nr. 259/68 ontleent;

dat uit haar bewoordingen blijkt dat het tot aanstelling bevoegde gezag daarin de bedragen heeft willen vaststellen welke het zich verbindt op bepaalde data aan verzoekster uit te keren;

4 dat, nu het hier een handeling betreft welke voor verzoekster nadelig kan zijn, verzoekster in haar beroep ontvankelijk is;

Ten principale

5 Overwegende dat verzoekster betoogt dat de Commissie artikel 5, lid 7, vierde alinea, van Verordening nr. 259/68 heeft geschonden door haar volledig pensioen met ingang van haar 55e jaar te weigeren;

dat deze bepaling aan iedere, door een maatregel tot beëindiging van de dienst getroffen en in het genot van de in artikel 5 bedoelde vergoeding gestelde, ambtenaar een aanspraak op volledig pensioen toekent zodra hij de leeftijd van 55 jaar zal hebben bereikt en de periode, waarover vergoedingen worden uitgekeerd, is geëindigd;

6 Overwegende dat uit de tekst van de genoemde bepaling duidelijk blijkt dat de gewezen ambtenaar slechts aanspraak op volledig pensioen kan maken indien hij na afloop van de periode waarover vergoedingen worden uitgekeerd de leeftijd van 55 jaar heeft bereikt;

dat personen die, als verzoekster, deze leeftijd aan het einde van de periode waarover vergoedingen worden uitgekeerd nog niet hebben bereikt, deze bepaling niet kunnen inroepen;

7 dat aan de litigieuze beperking van het pensioenrecht onmiskenbare overwegingen van sociale aard ten grondslag liggen;

dat de bepaling kennelijk is ingegeven door de overweging dat personen van gevorderde leeftijd in het algemeen slechts zeer moeilijk een andere werkkring vinden, gelijkwaardig aan hun functie bij de onderbreking van hun carrière;

dat derhalve aan voormalige ambtenaren die aan het einde van de periode waarover vergoedingen worden uitgekeerd 55 jaar oud zijn en derhalve moeilijk andere, met de weggevallen vergoeding overeenkomende, inkomsten zullen kunnen verwerven, een recht op vervroegd pensioen behoort te worden toegekend;

8 dat daarentegen voormalige functionarissen te wier aanzien de periode waarover de vergoeding wordt uitgekeerd op lagere leeftijd eindigt en die in de regel bij de beëindiging van de dienst in staat kunnen worden geacht om gedurende de periode waarover de vergoeding wordt uitgekeerd een andere werkkring te vinden met zodanige toekomstperspectieven, dat zij geen recht op vervroegd pensioen behoeven;

9 dat de betreffende bepaling derhalve in overeenstemming blijkt te zijn met de geest en de opzet der gemeenlijk op het hachelijke stuk van personeelsinkrimping geldende regelingen;

dat de in het bestreden besluit gegeven interpretatie derhalve juist is;

10 Overwegende dat verzoekster voorts stelt dat bij het nemen van de bestreden maatregel haar verkregen rechten worden geschonden;

dat zij ter zake verwijst naar het haar in april 1968 door de bevoegde diensten van de Commissie der EEG verstrekte overzicht van haar eventuele geldelijke aanspraken, waarin wordt uitgegaan van een interpretatie van de litigieuze bepaling waarbij aan iedere gewezen ambtenaar die vergoeding geniet het volledige pensioenrecht wordt toegekend zodra hij de leeftijd van 55 jaar heeft bereikt en de periode waarover vergoedingen worden uitgekeerd is geëindigd;

11 Overwegende dat dit overzicht slechts bij wijze van informatie werd verstrekt en daarin de rechten die verzoekster aan een bepaalde rechtspositie zou ontlenen niet konden worden vastgelegd;

dat dit overzicht dan ook niet mag worden beschouwd als een handeling welke ten behoeve van hem tot wie het werd gericht rechten deed ontstaan;

dat het tot aanstelling bevoegde gezag, dat bij het vaststellen van verzoeksters geldelijke aanspraken gehouden was Verordening nr. 259/68 toe te passen, toen hem eenmaal van een juiste uitlegging was gebleken, de in dit overzicht gegeven onjuiste uitlegging niet mocht doen prevaleren;

dat het argument ontleend aan een beweerde schending van verkregen rechten dus ongegrond is;

12 Overwegende dat het verzoek tot nietigverklaring derhalve moet worden verworpen;

De vordering tot schadevergoeding

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

13 Overwegende dat verzoekster voor het geval het beroep tot nietigverklaring wordt verworpen subsidiair herstel vordert in de administratieve positie welke zij zou hebben ingenomen indien zij op 18 april 1968 geen verzoek tot beëindiging van de dienst had gedaan en voorts in het bijzonder dat zij wederom in een vergelijkbare werkkring bij de diensten van de Commissie zal worden tewerkgesteld;

dat zij stelt haar verzoek tot beëindiging van de dienst te hebben gedaan in dwaling ten aanzien van een essentieel feit, namelijk de datum van ingang van het pensioenrecht, zulks als gevolg van door de Commissie verstrekte onjuiste inlichtingen;

14 dat deze vordering tot nietigverklaring van het besluit tot beëindiging van de dienst van 20 juni 1968 volgens verweerster niet-ontvankelijk is, omdat het is ingesteld na het verstrijken van de termijn gedurende welke daartegen volgens artikel 91 van het Statuut een beroep tot nietigverklaring kan worden ingesteld;

15 Overwegende dat het besluit tot beëindiging van de dienst door de Commissie is genomen naar aanleiding van het door verzoekster daartoe op 18 april 1968 ingediende verzoek;

dat de termijn voor het instellen van een beroep tegen genoemd besluit in dit geval slechts kon ingaan op het tijdstip, waarop bleek dat het verzoek van 18 april 1968, naar aanleiding waarvan het bestreden besluit is genomen, werd gedaan in een dwaling welke door een dienstfout van de Commissie werd veroorzaakt;

dat het beroep niet als tardief kan worden afgewezen, aangezien het bestaan van een dergelijk feit slechts kan worden vastgesteld door een onderzoek ten principale;

16 dat verzoekster overigens door te vorderen wederom „in een vergelijkbare werkkring" te worden tewerkgesteld op summiere, doch gezien de omstandigheden, genoegzame wijze te kennen heeft gegeven dat zij in wezen doelt op vergoeding van de schade, die zij naar haar zeggen ten gevolge van de dwaling, waarin zij buiten haar schuld verkeerde, heeft geleden;

dat zij bij repliek haar vordering nader heeft toegelicht door als alternatief te vorderen de Commissie te veroordelen haar een bedrag te betalen overeenkomende met de som die zij zou hebben ontvangen indien haar over de periode tussen haar 55e en 60e levensjaar volledig pensioen zou zijn toegekend;

17 dat het Hof, nu het in casu gaat om een beroep ter uitoefening van zijn volledige rechtsmacht, zelfs wanneer de eis niet geheel naar de vorm werd gedaan, niet slechts bevoegd is om nietig te verklaren, doch ook, zo daartoe aanleiding bestaat, de verwerende partij ambtshalve tot een schadevergoeding te veroordelen ter zake van een door haar begane dienstfout;

Ten principale

18 Overwegende dat het beroep slechts gegrond kan zijn wanneer komt vast te staan dat verweerster aansprakelijk is uit hoofde van een dienstfout waardoor verzoekster een thans reeds bestaande schade heeft geleden;

19 Overwegende dat niet wordt betwist dat de bevoegde diensten van de Commissie aan verzoekster met betrekking tot de rechten die zij kon doen gelden bij de beëindiging van haar dienst onjuiste gegevens hebben verschaft;

dat evenmin wordt betwist dat deze gegevens werden verstrekt nadat de Commissie de betrokken ambtenaren had uitgenodigd zich voor inlichtingen inzake hun eventuele rechten in geval van toepassing van artikel 4 van Verordening no. 259/68 tot de bevoegde diensten te wenden;

20 dat uit de door de gemachtigde van de Commissie bij de mondelinge behandeling gemaakte opmerkingen blijkt dat de betrokken diensten reeds begin april hebben bemerkt dat hun interpretatie van de litigieuze passage van artikel 5 zoal niet onjuist, dan toch zeer aanvechtbaar was en door de dienovereenkomstige diensten van de EGKS en van Euratom niet werd gedeeld;

dat deze ontdekking voor de Commissie de belangrijkste beweegreden vormde om op 16 april 1968 een mededeling te publiceren, waarin er aan werd herinnerd dat de verstrekte inlichtingen slechts een informatief karakter droegen en haar niet bonden;

21 Overwegende dat een onjuiste uitlegging, afgezien van uitzonderlijke gevallen, op zichzelf niet reeds een dienstfout oplevert;

dat zelfs het feit dat de autoriteiten de betrokkenen uitnodigen bij de bevoegde diensten inlichtingen in te winnen, deze autoriteiten niet noodzakelijkerwijs verplicht voor de juistheid der verstrekte inlichtingen in te staan en hen niet aansprakelijk doet zijn voor de schade welke door een onjuiste inlichting zou kunnen worden veroorzaakt;

22 Overwegende dat, zo al kan worden betwijfeld of er met betrekking tot het verstrekken van onjuiste gegevens een dienstfout is gemaakt, dit niet het geval is ten aanzien van de vertraging waarmee de diensten van de Commissie deze inlichtingen hebben gerectificeerd;

dat, hoewel zulks reeds in april 1968 mogelijk was geweest, de rectificatie eerst eind 1968 plaatsvond, zonder dat daartoe een geldige reden bestond;

dat, terwijl door een algemene mededeling of door een individuele waarschuwing een onjuiste uitlegging welke een hele groep overzichten in gevaar kon brengen gemakkelijk had kunnen worden gerectificeerd, de mededeling van april 1968 de indruk maakt slechts betrekking te hebben op eventuele moeilijk te ontdekken rekenfouten of soortgelijke misslagen, die in de haast waarmede de overzichten werden opgesteld, konden worden begaan;

dat een rectificatie, gedaan op of omstreeks 16 april, dus vóór het tijdstip waarop de belanghebbenden moesten beslissen, verweerster stellig tegen iedere aansprakelijkheid uit hoofde van de gevolgen der onjuiste inlichtingen zou hebben gevrijwaard;

dat het feit dat deze rectificatie werd nagelaten de Gemeenschappen daarentegen aansprakelijk doet zijn;

23 dat uit de door verzoekster tot de Directeur-generaal Personeel en Algemeen Beheer gerichte brief van 20 december 1968, alsmede uit haar klacht van 10 februari 1969, blijkt dat de haar verstrekte onjuiste, en niet tijdig gerectificeerde, inlichtingen haar tot het verzoek om beëindiging van de dienst hebben gebracht;

dat overigens het feit, dat verzoekster in bovengenoemde brief en klacht subsidiair heeft verzocht om wederom bij de diensten van de Commissie te worden tewerkgesteld, steun biedt aan de overtuiging dat het vooruitzicht van een volledig pensioenrecht vanaf haar 55e jaar bij haar besluit om toepassing van artikel 4 van Verordening nr. 259/68 te vragen een beslissende rol heeft gespeeld;

24 Overwegende dat verzoekster vergoeding vordert van de haar door een fout van de Commissie veroorzaakte schade, hetzij door haar wederom tewerk te stellen in een met haar vroegere werkkring vergelijkbare functie, hetzij door veroordeling van de Commissie tot betaling van schadevergoeding;

25 Overwegende dat in casu, zowel in het belang van verzoekster als in dat van de dienst, rechtsherstel het best kan geschieden in de vorm van toewijzing ener schadeloosstelling;

dat de schade in het bijzonder daarin bestaat, dat verzoekster, in afwijking van hetgeen zij redelijkerwijs mocht verwachten, zich op de leeftijd van 55 jaar genoodzaakt zag een keuze te maken tussen een op dat tijdstip ingaand pensioen waarop korting was toegepast en een pensioen zonder korting, ingaande bij het bereiken van de 60-jarige leeftijd, doch in dit laatste geval zonder enig recht op vergoedingen voor de tussenliggende periode;

26 dat de Commissie, gezien deze feiten, moet worden veroordeeld aan verzoekster, zodra zij de leeftijd van 55 jaar heeft bereikt en tot haar 60e jaar, een maandelijkse rente uit te keren gelijk aan de pensioenbedragen waarop zij recht zou hebben gehad indien de bepaling van artikel 5, lid 7, vierde alinea, van Verordening nr. 259/68 op haar van toepassing zou zijn geweest;

Ten aanzien van de kosten

27 Overwegende dat verzoekster ten dele in het ongelijk is gesteld;

dat evenwel uit het bovenstaande blijkt dat het instellen van het beroep het gevolg is van een dienstfout waarvoor verweerster aansprakelijk is;

dat derhalve termen aanwezig zijn om overeenkomstig artikel 69 van het Reglement voor de procesvoering de Commissie in de kosten van het geding te veroordelen;

Gezien de processtukken;
Gehoord het rapport van de Rechter-Rapporteur;
Gehoord de pleidooien van partijen;
Gehoord de conclusie van de Advocaat-Generaal;
Gelet op de Verdragen tot oprichting van de Europese Gemeenschappen;
Gelet op de Protocollen betreffende het Statuut van het Hof van Justitie;
Gelet op het Statuut van de ambtenaren van de Europese Gemeenschappen en in het bijzonder artikel 91;
Gelet op Verordening nr. 259/68 en in het bijzonder de artikelen 5 en 6;
Gelet op het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen;

HET HOF VAN JUSTITIE (Eerste Kamer),

rechtdoende :

1. **verwerpt het beroep tot nietigverklaring van het besluit van 18 januari 1969 betreffende een „mededeling houdende vaststelling van de rechten op de vergoeding, bedoeld in artikel 5 van Verordening nr. 259/68";**

2. **veroordeelt de Commissie der Europese Gemeenschappen om aan verzoekster, vanaf het tijdstip waarop zij de leeftijd van 55 jaar bereikt en tot haar 60e jaar, een maandelijkse rente uit te keren, gelijk aan de pensioenbedragen waarop zij recht zou hebben gehad indien de bepaling van artikel 5, lid 7, vierde alinea, van Verordening nr. 259/68 op haar van toepassing zou zijn geweest;**

3. veroordeelt de Commissie der Europese Gemeenschappen in de kosten van het geding;

4. wijst af het meer of anders gevorderde.

Gedaan te Luxemburg op negen juli negentienhonderdzeventig.

Monaco Donner Mertens de Wilmars

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op negen juli negentienhonderdzeventig.

De Griffier
A. Van Houtte

De President van de Eerste Kamer
R. Monaco

CONCLUSIE VAN DE ADVOCAAT-GENERAAL K. ROEMER

(zie gevoegde zaken 19, 20, 25 en 30-69, blz. 342)